

II Ogólnopolska konferencja naukowa

pt. „Miejsca po niemieckich obozach jenieckich w Polsce. Zapomniane czy odkrywane”

Dnia 29 listopada 2019 r. w Centralnym Muzeum Jeńców Wojennych w Opolu odbyła się **II Ogólnopolska konferencja naukowa pt. „Miejsca po niemieckich obozach jenieckich w Polsce. Zapomniane czy odkrywane”**. Pierwsza odbyła się przed dwoma laty, w listopadzie 2017 roku.

Prezentowano bardziej i mniej znane miejsca po niemieckich obozach jenieckich w Polsce oraz formy ich upamiętniania, poprzez działania muzeów i muzealników, stowarzyszenia, fundacje, pasjonatów historii, władze lokalne. Poznanie historii miejsc i ludzi, faktów i biografii wymaga wielu działań, zróżnicowanych kompetencji i współdziałania wszystkich podmiotów zajmujących się przetrwaniem pamięci historycznej, tej prywatnej i tej społecznej. Stan zaawansowania prac badawczych, przedsięwzięć upamiętniających i kooperacji różnych instytucji bywa różny. Zawsze brakuje pieniędzy. Często brakuje zrozumienia dla wagi spraw. Cenna jest współpraca międzynarodowa, byłych jeńców wojennych z różnych krajów oraz ich potomków (z USA, Francji).

Dyrektor Centralnego Muzeum Jeńców Wojennych dr Violetta Rezler-Wasielewska przedstawiła ponadregionalną działalność muzeum, integrującą instytucje i ludzi zajmujących się sprawami jeńców wojennych. To znakomicie działająca placówka.

Prezentowano też działalność innych placówek muzealnych oraz prac historyków – muzealników w terenie. Mgr Jolanta Arciszewska z Muzeum Historyczno-Archeologicznego w Stargardzie opowiedziała o cmentarzach jenieckich z I i II wojny światowej w Stargardzie. Warto przypomnieć, że w Stargardzie we wrześniu 1939 r. Niemcy utworzyli jeden z największych obozów przejściowych – Dulag II A, przez który przeszło wielu późniejszych Woldenberczyków.

Dr Renata Kobylarz-Buła przedstawiła Multimedialne Muzeum Stalagu I B Hohenstein w Olsztynku, pokazując, że w tej miejscowości nie ma śladu po obozie jenieckim, więc muzeum wirtualne jest tym jedynym, a nie komplementarnym.

Dr Jan Daniluk z Muzeum Uniwersytetu Gdańskiego przedstawił Polsko-Amerykańską Fundację Upamiętnienia Obozów Jenieckich w Szubinie; współpraca dobrze rokuje, powstanie muzeum gromadzące pamiątki jenieckie z okresu II wojny światowej.

Podobna jest sytuacja Stalagu 359 Poniatowa (k. Lublina), którą relacjonował dr Artur Podgórski z IPN.

Mgr Jakub Kasiński, przewodnik muzealny w Twierdzy Srebrna Góra przedstawił atrakcyjną, przygodową formę zwiedzania (dyskusyjną co do istoty i organizacji) tego pomnika historii, która doprowadziła do znaczącego zwiększenia liczby zwiedzających, z kilku do kilkudziesięciu tysięcy rocznie. W dyskusji podniesiono też problem zachowania niektórych przewodników, którzy zgodnie z instrukcją niektórych mocodawców zawiadujących miejscem, pomijają zupełnie fakt istnienia obozu jenieckiego w tym miejscu (Oflag VIII B Silberberg, istniał od grudnia 1939 do października 1941), prowadząc niemiecką i proniemiecką narrację historyczną. A jest to skądinąd przykład dobrej współpracy władz lokalnych, instytucji biznesowych i muzealnych.

Prof. Anna Matuchniak-Mystkowska przedstawiła misję i działalność Stowarzyszenia Woldenberczyków.

Organizatorzy konferencji z Opola, w tym prowadząca dyskusję Prof. Danuta Kisielewicz, historyk i autorka wielu książek o obozach jenieckich docenili aktywność publikacyjną i społeczną naszego stowarzyszenia oraz aktywność władz Gminy Dobiegniew skierowaną na rozbudowę i modernizację Muzeum Woldenberczyków. W świetle porównań z innymi przedsięwzięciami, zasadne wydaje się kontynuowanie starań o teren poobozowy w celu zrekonstruowania obozu jenieckiego Oflag II C Woldenberg, jako muzeum tego i innych obozów jenieckich.

*Opr. Anna Matuchniak Mystkowska
Fot. CMJW
29 list 2019*